

Warsztat antydyskryminacyjny nr 1 dla szkoły wyższej

Przebieg: ćwiczenia wprowadzające, pogłębienie zagadnień stereotypów, uprzedzeń, dyskryminacji wraz z przykładami, przedstawienie idei „skrzynki bezpieczeństwa”.	
Czas trwania 2 godziny lekcyjne / 1h 30 minut = 2x45 minut	Miejsce Zoom lub inna platforma meetingowa, tablica Jamboard
Skład I prowadzący, I ko-prowadzący	Uczestnicy od 15 do 35 osób
Etap projektowy: pierwszy warsztat wprowadzający w temat projektu	
Infrastruktura: oddzielne pomieszczenie (online) , miejsca siedzące (niekoniecznie ławki)	
Narzędzie: scenariusz moderatora, komputer, projektor video + dostęp do szybkiego Internetu kartki, agrafki, żabki, markery, tablica i kreda, lub tablica i pisak	
Cel: poznanie potrzeb grupy odbiorców, ich wzorców zachowań i dotychczasowych doświadczeń związanych z tematyką dyskryminacji. Wprowadzenie do tematyki, uzgodnienie terminologii, przedstawienie społecznej idei „Skrzynki bezpieczeństwa”	

1. Przygotowanie (ok. 15 minut przed warsztatem)

Przygotowanie scenariuszy i rozłożenie materiałów, ustawienie nagrywania audio / audio-video.

2. Wstęp (ok. 10 minut)

1. Powitanie uczestników, ewentualne kwestie formalne: prośba o włączenie kamer, zmianę nazwy uczestnika, przygotowanie tablicy Jamboard
2. Identyfikacja - karteczki z imionami przyczepiane / przyklejane w widocznym miejscu na ubraniu, lub (w wersji online) wpisanie preferowanej nazwy użytkownika.

Projekt realizowany jest z dotacji programu Aktywni Obywatele - Fundusz Krajowy finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG.

3. Zaproponowanie ustalenia kilku punktów kontraktu, który wyznaczałby uczestnikom i trenerom, jasne, konkretne zasady współpracy, np.: dobrowolność, mówienie z perspektywy Ja, słuchanie wypowiedzi, nieoceniające komentarze.

3. Ćwiczenie rozgrzewające (ok. 10 minut)

Cel edukacyjny: Poznanie się.

Cel grupowy: Integracja, ocieplenie klimatu, zmotywowanie do uczestnictwa.

Instrukcja:

1a. W przypadku warsztatów na żywo zachęcamy do dobrania się w pary i zabawy w lustro. Jedna osoba wykonuje jakiś ruch i druga udaje jej lustro, Po 2 minutach zmiana i odwrócenie ról.

1 b. W przypadku warsztatów on-line, to prowadzący modeluje zachowania do naśladowania. Po dwóch minutach wybiera kogoś z grupy i wszyscy naśladowają tę osobę. Po kilku zmianach, powrót do prowadzącego.

4. Kim jestem? (ok. 15 minut)

Cel edukacyjny: Lepsze poznanie i zrozumienie kwestii przynależności.

Cel grupowy: Budowanie zaufania w grupie, otwieranie na dyskusję.

Instrukcja:

1. Napiszcie na czacie albo zgłoście się przed podniesienie ręki:

- Kim jesteś? Jak się nazywasz? Czy jest coś ważnego związanego z tym, jak się do Ciebie zwracać?
- Do jakiej grupy należysz? (kobiety, mężczyźni, blondynki, sportowcy etc.)

2. Prosimy, aby każdy wpisał kilka cech, które wyróżniają go od reszty swojej grupy. Mogą to być zainteresowania, wygląd, liczba rodzeństwa, itp.

3. W podsumowaniu mówimy o tym, co kształtuje nasze poczucie tożsamości. Ważna jest zarówno przynależność do grupy, z którą mamy cechy wspólne, jak i podkreślanie naszej unikatowości, wyjątkowości. Zwracamy uwagę, czy ktoś ma wypisane rzeczy związane np. z płcią, narodowością, nauką, stanem zdrowia, byciem w spektrum autyzmu / ADHD, kolorem skóry, orientacją psychoseksualną etc.

Projekt realizowany jest z dotacji programu Aktywni Obywatele - Fundusz Krajowy finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG.

5. „3 słowa o mnie”- (ok. 10 minut)

Cel edukacyjny: Podkreślenie naszej różnorodności i podobieństw. Pokazanie, że słowa nie mieszczą w sobie złożoności całego człowieka.

Cel grupowy: Dostrzeżenie podobieństw z innymi uczestnikami.

Instrukcja:

1. Ćwiczenie jest podsumowaniem poprzedniego „Kim jestem?”. Wykonujemy je, jeżeli prowadzący widzi potrzebę w grupie podkreślenia kwestii tożsamości.
2. Na przygotowanym uprzednio przyborniku (kartka i coś do pisania), uczestnicy rysują i wpisują swoją przynależność do grup. Następnie, wylosowane 3 osoby odpowiadają o rezultacie, tego co narysowały, zamykając swoją wypowiedź do **trzech zdań**, a następnie **trzech słów**, które będą słowami kluczowymi, z którymi mają najwięcej wspólnego i które je definiują.
3. Wybór losowy 3 osób (lub prośba zgłoszenie się 3 osób, jako grupy reprezentatywnej), które opowiedzą o rezultacie ćwiczenia. Jeżeli mamy czas, każdy chętny może się wypowiedzieć.
4. Wspólna dyskusja o wybranych pojedynczych słowach w kontekście złożoności człowieka.

6. Burza mózgów (ok. 10 minut)

Cel edukacyjny: Ustalenie wspólnych znaczeń tego samego terminu.

Cel grupowy: Wymiana spostrzeżeń.

Instrukcja:

1. Napiszcie na czacie albo zgłoście się przed podniesienie ręki:
 - Z czym Ci się kojarzy słowo „różnorodność”?
 - Zapisujemy na tablicy te skojarzenia, podsumowujemy, zaznaczając, że dzięki różnorodności możliwy jest rozwój

7. Cytaty nt. grup mniejszościowych (ok. 10 minut)

Cel edukacyjny: Wyjaśnienie mechanizmu uprzedzeń i stereotypów funkcjonujących w społeczeństwie.

Cel grupowy: Odniesienie się do własnych doświadczeń.

Projekt realizowany jest z dotacji programu Aktywni Obywatele - Fundusz Krajowy finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG.

Instrukcja:

1. Prezentujemy grupie cytaty fragmentami tekstów z powszechnie funkcjonujących przekonań, stereotypów nt. grup mniejszościowych (1-pochodzenie etniczne, 2- LGBTQIA+, 3-spektrum autyzmu). Zadanie polega na odgadnięciu i dopisaniu, której grupy może dotyczyć stereotyp. Gdy prowadzący czyta, osoby uczestniczące głosują 1,2 lub 3:

"Nie lubi ludzi"

"Nie patrzy w oczy"

"Nie mówi."

"Chce rozbijać rodziny."

"Taka jest moda."

"Nie wie, czego chce"

"Są niedojrzali."

"Wyrosną z tego."

"Zabierają nam pracę."

"Dobrze Pan mówi po polsku"

2. Dyskusja: Które z tych stereotypów są najsilniejsze w Polsce i dlaczego.

8. Skrzynka bezpieczeństwa (ok. 15 minut)

Cel edukacyjny: Zrozumienie, czego potrzebują osoby czujące się zagrożone jako mniejszości.

Cel grupowy: Wzbudzenie empatii i znalezienie rozwiązań w celu wsparcia różnorodnych.

1. Wyobraźcie sobie, że Wasza cecha, która Was różni, stałaby się przedmiotem żartów. Jest Wam przykro. Proszę, wymyślcie coś, co sprawiłoby, żebyście czuli się lepiej.
2. Czy byłby to przyjaciel, który Was rozumie? Jakby Wam pomógł? Co by Wam powiedział?
3. A może to byłby ktoś starszy od Was? Co by Wam zaproponował?
4. A może wolelibyście napisać komuś anonimowo? W jaki sposób?
5. Opiszcie to na kartkach.
6. Wyjaśnienie funkcjonowania „skrzynki bezpieczeństwa”, przekazanie folderów informacyjnych i omówienie ich (załącznik o nazwie „Skrzynka bezpieczeństwa- folder”) Przekazanie dostępu do anonimowych ankiet, za pomocą których można zgłaszać incydenty wykluczenia, nierównego traktowania, przemocy.

Link do uniwersalnej ankiety <https://www.surveio.com/survey/d/Q2F6W7L2N4R4W2B4Q>

Projekt realizowany jest z dotacji programu Aktywni Obywatele - Fundusz Krajowy finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG.

9. Podsumowanie (ok. 5 minut)

Cel edukacyjny: Zebranie najważniejszych informacji, podsumowanie .

Cel grupowy: Domknięcie procesu grupowego.

1. Dziękujemy za udział.

2. Czy czegoś się nauczyliście(łyście) na tych warsztatach? Zbieramy wnioski uczestników nt. grup, tożsamości, zapobiegania dyskryminacji i przemocy, różnorodności itd. Z czym wychodzicie z tych warsztatów? Inspiracje? Pytania? Z czego jesteście zadowoleni(one), a co Wam się nie podobało? Ankiety ewaluacyjne po warsztatach.

Projekt realizowany jest z dotacji programu Aktywni Obywatele - Fundusz Krajowy finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG.

